

VOET- EN SCHOENBEROEPEN IN KAART - EEN VERKENNING SVGB KOMT MET VOORLOPIGE CONCLUSIES POSITIONERING VOETBEROEPEN

Mariska van Vondelen

Het rapport Voet- en Schoenberoepen in kaart - een verkenning door drs Annemiek Postma en drs Wolter de Vries, is geschreven om de ontwikkeling van nieuwe beroepsgroepen, die vaak een overlap met de bestaande beroepen hebben, te positioneren tegenover de bestaande beroepen. De aanleiding voor het SVGB in 2005 om hierin transparantie te betrachten was drieledig: transparantie en afstemming bereiken tussen kwalificaties van de nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur middelbaar beroepsonderwijs, de samenwerking met Hogeschool Fontys aan het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn orthopedische (schoen)techniek (mbo) en orthopedische (schoen)technologie en de ontwikkeling van een kennis- en opleidingscentrum voor voet en schoen. Het rapport is in maart 2006 gepresenteerd en er kunnen voorzichtig enkele conclusies worden getrokken. Manager innovatie en ontwikkeling SVGB Jenny Doest en mede-eigenaar van George InderMaur Rob Jansen geven hierop hun visie.

“Bruggen slaan,” zegt Jenny Doest, manager innovatie en ontwikkeling SVGB, resoluut. “Dat is de reden dat we in het najaar de gezondheidsbranches en de zorgverzekeraars bij elkaar hebben gebracht. Kijken waar de verschillen en de overeenkomsten zitten en in gesprek komen met elkaar.” Dat dat geen gezapige bijeenkomst was, zal niemand verbazen. Ook de totstandkoming van het bovengenoemde rapport heeft wel wat voeten in de aarde gehad. Toch spreekt Doest van een vruchtbare dialoog. “Dit is een proces van de lange duur. Je moet een lange adem hebben om een langetermijnvisie te kunnen realiseren. Momenteel zitten we in de voorbereidende fase, de partijen praten met elkaar over de toekomst. Juist het in kaart brengen van de verschillen en de overeenkomsten brengt partijen bij elkaar.” In de toekomst zal SVGB een serie rapporten uitbrengen met diverse onderwerpen. In het eerstvolgende zal het totale opleidingsaanbod samengebracht worden in één integraal kwalificatiekader, waarin duidelijk wordt wat in de verschillende opleidingen en cursussen geleerd wordt. Ook zullen vrij gedetailleerd de overeenkomsten op het gebied van anatomie, fysiologie en pathologie in de verschillende opleidingen in kaart worden gebracht.”

Rob Jansen is daar een voorstander van: “De opleiding van 7 jaar is naar 4 jaar gegaan en we hebben inmiddels een hbo-opleiding orthopedische schoentechniek. Een niveaubepaling is uitermate belangrijk voor de orthopedische schoentechniek.”

CONCLUSIES RAPPORT

Door toenemende behoefte aan zorg en dienstverlening ontstaat een zich uitbreidende markt voor gekwalificeerde beroepsbeoefenaren op dit gebied.

Doest: “Enkele beroepsgroepen overlappen elkaar. Zo hebben we de afgelopen jaren de medisch pedicure en de schoenconsulenten op de markt mogen verwelkomen. De eerste groep heeft aangegeven zich beter thuis te voelen bij de gezondheidstechnische branches dan in de schoonheidsverzorging. De schoenconsulenten zien de doorgroeimogelijkheden binnen de andere branches op het terrein van voet en schoen.”

Jansen: “Vergeet niet de opkomst van de podologen, waar vooral de orthopedisch schoentechnische bedrijven mee te maken hebben en waarmee de zorgverzekeraars graag zaken doen.”

Naast de al bestaande professionele beroepsgroepen komen nieuwe beroepsgroepen die hard werken aan een versterkte positie op de markt.

Jansen: “Podotherapeuten, podoposturale therapeuten, podologen, orthopedisch instrumentmakers en orthopedisch schoentechnische bedrijven maken allemaal zoeltjes. De ene beroepsgroep communiceert beter dan de ander, waardoor degene die zijn product goed kan verkopen dus beter zaken doet, ongeacht de kwaliteit van het geleverde. Probleem is dat de disciplines, zoals podologen, zich bij zorgverzekeraars hebben geprofileerd als hebben ze ook brede kennis in huis om zolen en voorzieningen in en aan fabrieksschoenen te kunnen adviseren. En dat is niet zo gezien het niveau van opleiding.”

Dit werkt concurrerend, maar leidt ook het tot samenwerking tussen de diverse beroepsgroepen.

Doest: “Meerdere disciplines binnen één bedrijf en zelfs binnen één persoon is allang geen uitzondering meer. Een orthopedisch schoentechnicus kan

BEHANDELING PER BEROEPSGROEPEN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Toepassen van schoenmodificaties	X			X			X		X
Aanmeten en/of vervaardigen van therapie- of steunzolen	X	X	X			X	X	X	X
Aanmeten en vervaardigen van orthesen (anders dan zolen)	X	X			X	X	X	X	
Aanmeten en vervaardigen teenprothesen	X	X					X	X	
Aanmeten en vervaardigen van voetprothesen							X	X	
Aanmeten en vervaardigen van orthopedisch maatschoeisel							X		
Aanmeten en vervaardigen van bijzondere orthopedisch schoentechnische producten: de werkschoen, maatpantoffel, uitwasbare maatschoen, badschoen en allergenvrij schoeisel							X		
Aanmeten en vervaardigen van verbandschoenen en voorlopig orthopedisch schoeisel (VLOS)							X		
Toepassen van nagelcorrecties	X					X			
Uitvoeren van een instrumentele behandeling	X				X	X			
Uitvoeren van een wondbehandeling	X								
Toepassen van een caustische behandeling	X								
Toepassen van drukontlasting	X	X		X	X	X	X		
Toepassen van verbanden en taping	X						X		
Geven van (preventieve) adviezen	X	X	X	X	X	X	X		
Screening van risicofactoren	X					X			

net zo goed het diploma podoloog halen. Die trend zal zich voortzetten en daarom is het zo belangrijk dat onderwijs hierop aansluit. De overlap en integratie van de beroepen zouden, mijns inziens, in de toekomst goed samen kunnen komen in een landelijk opleidingscentrum voor de voetberoepen. De SVGB kan en wil hierin een bindende rol spelen.”

Jansen: “We zien nu dat iedereen een eigen mix maakt van de aanpak binnen de zorg. Dat is niet wenselijk. Een duidelijke behandelwijze van elke branche zou duidelijkheid

geven. Ik pleit voor doorverwijzing van de huisarts naar de specialist (orthopedisch chirurg of revalidatiearts) en dat deze dan de juiste behandeling voorschrijft in overleg met de desbetreffende discipline. De kennis die je nodig hebt om een cliënt goed te adviseren en dus om goed te kunnen inschatten of een voorziening nodig is of niet, duurt langer dan vier jaar en vraagt om meer inzicht van onder andere orthopedie en revalidatie met betrekking tot het vervaardigen van schoenen. De huidige orthopedische schoentechnicus heeft die kennis en vaardigheid in huis.

- 1 = podotherapeut
- 2 = podoloog
- 3 = podoposturaal therapeut
- 4 = schoenconsulent
- 5 = pedicure
- 6 = medisch pedicure
- 7 = orthopedisch schoentechnicus
- 8 = orthopedisch technicus
- 9 = schoenhersteller met cursus aanpassingen aan confectieschoeisel

Vervolg op pagina 16.

ROL VAN BEROEPSBEOEFENAAR

Bij deze dimensie kan onderscheid gemaakt worden tussen beroepsuitoefening, de frontoffice (veel contact met de cliënten) en beroepsuitoefening in de backoffice (het vervaardigen van voorzieningen).

Beroepen in de frontoffice	Beroepen in de backoffice
<ul style="list-style-type: none"> - Podotherapeut - Medisch pedicure - Pedicure - (Register) podoloog - Podoposturaal therapeut - Orthopedisch (schoen)technoloog - Orthopedisch technicus - Orthopedisch schoentechnicus - Schoenconsulent - Voetkundig Adviseur 	<ul style="list-style-type: none"> - Leestenmaker - Schachtenmaker - Onderwerkmaker - Schootechnisch voorzieningenmaker - Orthopedisch technisch medewerker - Schoenhersteller - Podotherapie-assistent ¹ - Podotechnicus

¹ Dit is de podotherapie-assistent in de rol van vervaardiger van zolen.

Vervolg van pagina 15.

Voorop staat dat de cliënt een effectieve oplossing krijgt aangeboden. De zorgverzekeraar kiest voor 'zo goedkoop als mogelijk'.

Doest: "Met het rapport streven we naar transparantie binnen de voetberoepen. Op het gebied van behandeling, opleiding en uitvoering. Daar is de cliënt bij gebaat. Tenslotte leven we in een tijd dat mensen mondig zijn en zelf op pad moeten voor de zorg. Laten wij dan

duidelijkheid bieden bij welke goed gekwalificeerde *professional* zij die zorg kunnen krijgen, bijvoorbeeld door een duidelijke website waarin alle voetberoepen zich presenteren." **Jansen:** "Doordat de cliënt doorverwezen zou worden via de specialist naar de juiste behandelaar krijgen de cliënt, de zorgverzekeraar en de behandelaar duidelijkheid. Het is een win-win situatie voor alle partijen. Uit onderzoek is gebleken dat het 'de

kunst is' van weglaten van voorzieningen dat vraagt om een multidisciplinaire aanpak. Goedkoop is dus duurkoop. Binnen ons vak (orthopedie en revalidatie) zijn we nu juist bezig om zooltjes en voorzieningen tot een minimum te beperken. Als er dan wel klachten zijn, zal dit multidisciplinair moeten worden aangepakt. Dit bespaart enorme bedragen. Alleen een schoenadvies kan in veel gevallen al voldoende zijn."

AARD VAN DE BEHANDELING

Met name de podotherapeut, de orthopedisch schoentechnicus en de orthopedisch technoloog houden zich met meer hoofdactiviteiten bezig. De overige beroepen hebben duidelijk de nadruk op één hoofdactiviteit liggen.

Verzorgen en behandelen van de voet	Aanmeten en vervaardigen van voorzieningen in/aan C-schoenen	Aanmeten en vervaardigen van orthopedisch maatschoeisel
<ul style="list-style-type: none"> - Podotherapeut - Medisch pedicure - Pedicure 	<ul style="list-style-type: none"> - Orthopedisch (schoen)technoloog - Orthopedisch schoentechnicus - Orthopedisch technicus - Podotherapeut - (Register) podoloog - Podoposturaal therapeut - Schoenconsulent - Medisch pedicure - Voetkundig adviseur 	<ul style="list-style-type: none"> - Orthopedisch schoentechnicus - Orthopedisch (schoen)technoloog

COMPLEXITEIT EN VERWIJZING

De werkelijkheid is complexer dan in een schema kan worden weergegeven. Beroepsbeoefenaren zijn vaak breder werkzaam dan in de ene cel waar ze in het schema worden gepositioneerd.

	Met gerichte verwijzing	Met algemene verwijzing	Zonder verwijzing
Hoog complexe problematiek	<ul style="list-style-type: none"> • Orthopedisch schoentechnicus • Orthopedisch technicus 	<ul style="list-style-type: none"> • Podotherapeut • Orthopedisch (schoen) technoloog 	
Gemiddeld complexe problematiek	<ul style="list-style-type: none"> • Medisch pedicure 	<ul style="list-style-type: none"> • Podotherapeut • (Register) podoloog • Podoposturaal therapeut • Orthopedisch schoentechnicus 	
Laag complexe problematiek			<ul style="list-style-type: none"> • Schoenconsulent • Pedicure • Voetkundig Adviseur

De verschillende beroepsgroepen werken nog te onafhankelijk van elkaar.

Doest: "Met name in de sfeer van de opleidingen zouden veel overlappende vakken, zoals anatomie, fysiologie en pathologie samengevoegd kunnen worden. Eén gemeenschappelijke basis voor alle opleidingen.

Dat is slechts één voorbeeld van legio ideeën die je hierop kunt loslaten."

Jansen: "Door de positionering van de voetberoepen krijgen we een, weliswaar nog geen volledig, beeld van onze positie. We doen het lang niet slecht, zeker niet als we naar de complexiteit en het niveau van onze beroepsgroep kijken."

Het gehele rapport is op te vragen bij SVGB, tel.: 030 603 67 56 of via info@svgb.nl.

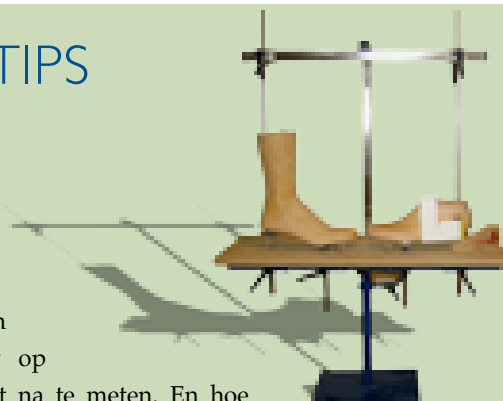
Bron: SVGB

Het vakblad zal u op de hoogte houden van de nieuwste ontwikkelingen.

HARRY'S TIPS

LEESTAFEL

Hoe vaak zit u als ervaren leidinggevende niet met leerlingen of ongeschoolden de diktes van nieuw op te bouwen supplement na te meten. En hoe vaak worden er niet de juiste materiaaldiktes aangebracht. Eerst te veel plakken, achteraf te veel wegschuren. Allemaal dubbel werk. Nog afgezien van de hoeveelheid vragen die u krijgt, het aantal keren priemprikken en de hoeveelheid keren stand bekijken. Met een 'leestafel' is dat op een eenvoudige wijze op te lossen. Hierop kan de leestmaker de linker- en rechterleest gelijktijdig in de opstelling plaatsen die de maatnemer wenst. In één oogopslag is de stand in pro/supinatie en hielheffing/teensprong waar te nemen. Met een hakentrapje is het mogelijk om een bepaalde maat, bijvoorbeeld 5 cm, die de dikte van het supplement weergeeft, op de leest af te tekenen. Voor de leerling/ongeschoolde is het zo heel eenvoudig om de juiste hoeveelheid materiaal te verwerken.

De irisbon gaat naar Ruben Mulders van Hanssen Footcare (Voor meer informatie: firma DeliKlus, T. Debets, telefoon 045 535 38 44)

Ons vakblad kent sinds jaar en dag de rubriek Harry's tips. Het merendeel van deze tips is steeds afkomstig geweest van Harry Diepstraten, tot twee jaar geleden redacteur van ons blad. De redactie zou graag iedere lezer in de gelegenheid willen stellen een bijdrage aan deze rubriek te leveren door haar of zijn tips aan het redactiesecretariaat te zenden. De inzender van de tip die wordt geplaatst, wordt beloond met een IRIS-Cheque van 25 Euro. Stuur uw tips aan Redactiesecretariaat OS, Postbus 227, 2300 AE in Leiden of mail de tip aan de redactiesecretaris met als e-mailadres: jhknook@osteon.demon.nl.

